

[Viggo Starcke.]

Den 20. oktober 1949 sker der det, at det danske udenrigsministerium sender tilbud til Marshallmyndighederne i Paris om, hvilke varer man sætter på de forskellige frilister her fra Danmark, og i denne skrivelse nævnes under nr. 147 *natural and synthetic rubber*, og det nævnes uden noget forbehold, at det er optaget på en regional friliste, hvilket må betyde, at efter dette tilbud er rågummi på regional friliste udfra regeringens synspunkt.

Således bliver det også opfattet af prisdirektoratet, som den 3. oktober bekendtgør, at anmeldelsespligten nu er ophævet som følge af, at rågummi er blevet fri. Men den 28. oktober oplyser direktoratet for vareforsyning, at rågummi er kommet på friliste, men undtager her „færdige plader til såler“, dog således at direktoratet for vareforsyning samtidig oplyser, at kautsjuk er på friliste. Men da kautsjuk og rågummi er den samme vare, er det ikke helt klart at se, hvilken stilling varedirektoratet her tager til problemet.

Den 22. november i fjor kommer der en ny formulering fra direktoratet for vareforsyning, hvor det oplyses, at på friliste er rågummi i plader — og så følger i parentes: „kun tjenlig til omsmeltning“, men dog således at kautsjuk stadig er på friliste. Denne parentes, som indeholder en begrænsning af, hvilken rågummi der er på friliste: at det kun er rågummi tjenlig til omsmeltning, er lidt mærkelig, fordi man aldrig omsmelter gummi. I november måned, d. 29. og 30. november, klareres igennem Københavns frihavn rågummiplader med udtrykkelig påstempling, at varen er på regional friliste, og det går glat igennem toldvæsenet, det vil sige, at toldvæsenet på det tidspunkt har opfattet det, som om rågummi var på den regionale friliste.

Men d. 14. december kommer der en ny bekendtgørelse fra direktoratet for vareforsyning, som oplyser, at uforarbejdet gummi — her følger nu i parentes kautsjuk, således at det klart fremgår, at kautsjuk og uforarbejdet gummi er samme vare —, at uforarbejdet gummi (kautsjuk), herunder rågummi kun tjenlig til omsmeltning, er på friliste. Det vil sige, at hvis man rent umiddelbart læser denne sætning, vil man få den forestilling, at direktoratet for vareforsyning måske derved har til hensigt at tilkendegive, at det kun var rågummi, der var tjenlig til omsmeltning, som var på friliste. Men rent sprogligt står der faktisk, at det er uforarbejdet gummi, herunder også rågummi, som er tjenlig til omsmeltning, der

er på friliste, og dette bestyrkes yderligere, hvis man læser de indledende bemærkninger i præambelen, hvor der står, at det er en meddelelse om yderligere lempelser, og en fremstilling af, at den regionale friliste er udvidet. Denne formulering må naturligvis tages som en udvidelse, en tydeliggørende tilføjelse.

Den 19. januar i år klareres der igennem Københavns frihavn igen rågummi i plader som frilisteimport til et skotøjsfirma, således at der ikke kan være nogen som helst tvivl om, at disse rågummiplader var bestemt til skotøjsfabrikation, men fem dage efter, d. 24. januar, forlanges der bevilling, hvilket må være udtryk for, at nu anses rågummipladerne for at være på bunden liste. Endelig skriver direktoratet for vareforsyning d. 10. februar i år til et firma, at den regionale friliste kun omfatter rågummi (kautsjuk), der alene er tjenlig til masticing eller lignende omarbejdning. Denne formulering har aldrig nogensinde været publiceret og adskiller sig fra den sidste fra direktoratet for vareforsyning foreliggende bekendtgørelse.

Dette er temmelig udviklede forhold ved et specialproblem, og grunden til, at jeg drager det frem her, er dels den, at det er indviklet at finde ud af, hvad man må, og hvad man ikke må, og dels den, at selve sagen indeholder visse principielle elementer. Jeg venter selvfølgelig fra den højtærede handelsminister en erklæring om, at regeringen uden forbehold står ved sit tilbud til Marshallmyndighederne af 28. oktober i fjor, og at det må skyldes fejtagelser hos administrationen og myndighederne, at man i løbet af godt 3 måneder kan udstede 5 forskellige formuleringer og indtage 9 forskellige standpunkter. Dette er faktisk sket. Endelig ligger der i det, at det i høj grad er i den forbrugende befolknings interesse at få rågummi over på friliste, fordi det i vort klima er et særdeles velegnet sålemateriale til arbejdssko for den jævne befolkning, hvorimod der ved den hidtidige foranstaltning efter sagkyndig opgørelse finder en ret betydelig fordyrelse sted af fodtøjet, ca. 2 kr. for herresko og godt 1 kr. for damesko og børnesko. Den rene rågummi har nemlig den store fordel, at den er meget nemmere at bearbejde, den kræver ikke så stor arbejdsindsats og arbejdsudgifter, den kræver ikke klæbematerialer i samme udstrækning, fordi denne råvare praktisk talt af sig selv klæber fast til læderet, hvorimod det vulkaniserede gummi, som vore hjemlige gummifabriker anvender, er ret vanskeligt at fastgøre, hvilket medfører, at der er et meget stort procenttal af repa-